

Udruženje roditelja djece sa
poteškoćama u razvoju "Mala sirena"

Abdul Vehaba Ilhamije bb
72220 Zavidovići

☎ +387 (0) 32 877 889
☎ +387 (0) 62 078 392

ANALIZA ANKETNOG UPITNIKA ZA PORODICE OSOBA SA POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU SA PODRUČJA GRADA ZAVIDOVIĆA

Cilj ankete je utvrditi stvarno stanje po pitanju inkluzije osoba sa poteškoćama u razvoju. U anketi su učestvovali roditelji djece sa poteškoćama u razvoju sa područja grada Zavidovića.

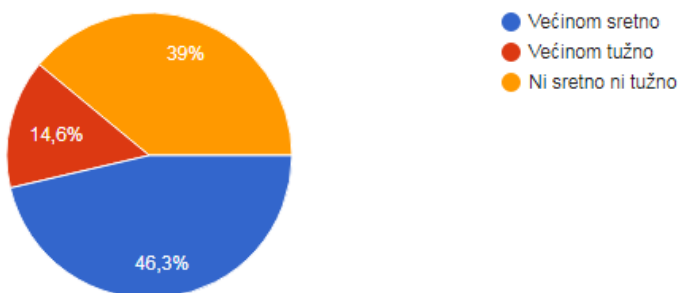
Ispunjavanju upitnika pristupilo je 41 ispitanika. Anketni upitnik se sastojao od 18 konkretnih, jasnih pitanja, a ispitanicima je dostavljen u online formi, te za ispunjavanje istog nije bilo potrebno više od 5-7 minuta.

Pitanja su koncipirana na način da ispitanici daju komentare, prijedloge i mišljenja.

1. Na pitanje "Ime i prezime djeteta" nije bilo obavezan odgovor, a 31 ispitanik je dao odgovor na to pitanje.
2. Na pitanje "Kako se osjećate kad je u pitanju prihvatanje vašeg djeteta od strane lokalne zajednice?" Devetnaest ispitanika (46,3%) se većinom osjeća sretno, šesnaest ispitanika (39%) ne osjeća ni sretno ni tužno, a šest ispitanika (14,6%) većinom tužno.

Kako se osjećate kad je u pitanju prihvatanje vašeg djeteta od strane lokalne zajednice?

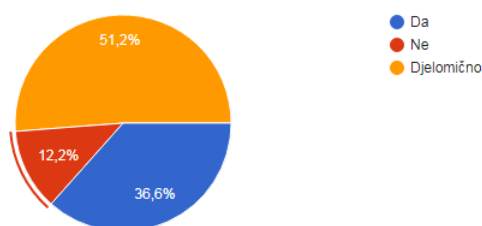
41 odgovor

3. Na pitanje “Da li smatrate je da Vaše dijete prihvaćeno u društvu? Dvadeset i jedan ispitanik (51,2%) je odgovorio da je dijete djelomično prihvaćeno, petnaest ispitanika (36,6%) je dalo potvrdan odgovor, pet ispitanika (12,2%) dalo je odgovor ne.

Da li smatrate je da Vaše dijete prihvaćeno u društvu?

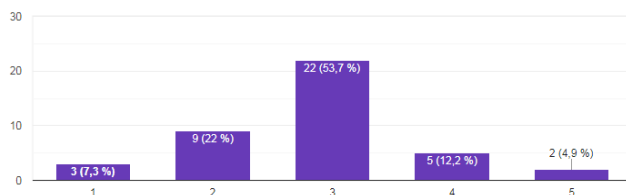
41 odgovor

4. Na pitanje “U kojoj mjeri smatrate da su djeca sa poteškoćama u razvoju prihvaćena? “Na skali od 1-5 tri ispitanika (7,3%) su dali ocjenu 1, devet ispitanika (22%) su dali ocjenu 2, dvadeset dva ispitanika (53,7%) su dali ocjenu 3, četiri ispitanika (12,2) su dali ocjenu 4, dva ispitanika (4,9%) su dali ocjenu 5.

U kojoj mjeri smatrate da su djeca sa poteškoćama u razvoju prihvaćena ?

41 odgovor

5. Na pitanje “Možete li navesti primjer prihvatanja djece sa poteškoćama u razvoju?” neki od zabilježenih odgovora su sljedeći:

- Odmah se grle, pa pitaju da se igra s njima.
- U školi je prihvaćena od svojih drugara.
- Dijete učestvuje u svim društvenim igrama sa ostalom djecom.

- Pa neki rado im priđu a neki se ismijaju ali to je sve do odgoja od strane roditelja te djece koja se ismijaju.
- Pa samo ih prihvataju djeca istih nedostataka i radnici u ustanovama u koje idu.
- Nemam neki poseban primjer, ali okolina oko nas, prijatelji i porodica ponašaju se sasvim sretno kao i sa djetetom koje nema poteškoće u razvoju.
- U srednjoj mješovitoj školi u Maglaju ima par učenika sa poteškoćama u razvoju koji normalno pohađaju razrede, ponašanje prema toj djeci je isto kao i prema drugoj djeci, kako od učenika tako i od profesora.
- Moje dijete nije prihvaćeno kako ono želi imaju zajednički programi a ne pojedinačni.
- Na primjeru dječaka koji je u razredu sa mojim mlađim sinom.. Vidimo kako ga je cijeli razred prihvatio i prilagođavaju se njemu...prvo samoinicijativno igraju igre na Tizo koje njemu odgovaraju pa tek onda se posvećuju sebi.
- Prihvaćena je u svim vrstama igri jednostavno je prihvaćena u svemu

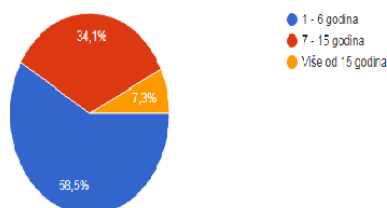
6. Na pitanje: "Možete li navesti primjer neprihvatanja djece sa poteškoćama u razvoju?" neki od zabilježenih odgovora su sljedeći

- U školama nemaju lift ili rampe tako da je teško djeci koja su u kolicima da idu uz stepenice.
- Dok nije počeo pričati nije bio prihvaćen u svojoj vrtićkoj grupi
- Prije svega kad smo upisivali u vrtić nisu ga htjeli a kao djeca sa posebnim potrebama imaju prednost u vrtićima i to je za mene neprihvatanje djece sa posebnim potrebama.
- Pa kad neko dođe i primjeti da se razlikuje od njega i okrene glavu i neće više da mu prilazi.
- Npr. U igraonicama nekim nekad djeca čudno gledaju i govore ne znam šta govoriš.
- Konstantna podrugivanje i nezainteresovanost za pomoć u bilo kom obliku.
- Često izbjegavanje igre i interakcije, pa čak i vrtić iako je zakonski obavezan.
- Kada kažem da svoje dijete vodim u Malu sirenu odmah nekako imam osjećaj da ostanu zatečeni kao to je centar za djecu sa posebnim potrebama i odmah se smatra da ta djeca su, "nesposobna" kako se kaže u jeziku naroda.
- Kad ih zovete : djeca sa posebnim potrebama, da imaju psihički problem, oni su drugačiji itd.
- Kada u javnom prijevozu nisu željeli sjesti pored dječaka sa poremećajem u ponašanju.

7. Na pitanje: “Koliko godina ima Vaše dijete?” dati su odgovori sljedeći odgovori: (58,5%) ispitanika od 1-6 godina, (7,3%) su dali odgovor da djeca imaju više od 15 godina, (34,1) dali su odgovor od 7-15 godina.

Koliko godina ima Vaše dijete ?

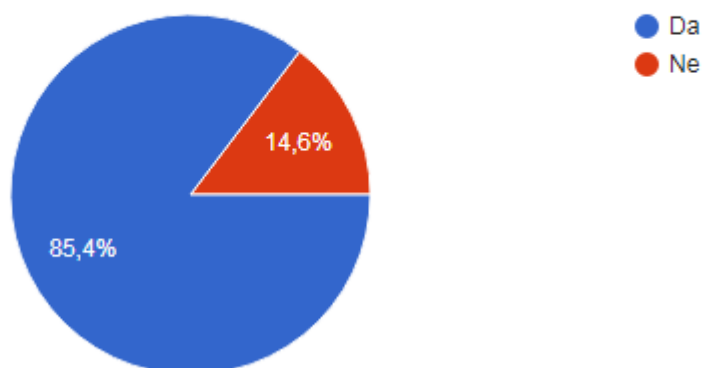
41 odgovor

8. Na pitanje “Da li je Vaše dijete uključeno u vršnjačku grupu?” dati su sljedeći odgovori 35 ispitanika (85,4%) je odgovorilo sa “DA”, a 6 ispitanika(14,6%) dali su odgovor “NE”

Da li je Vaše dijete uključeno u vršnjačku grupu?

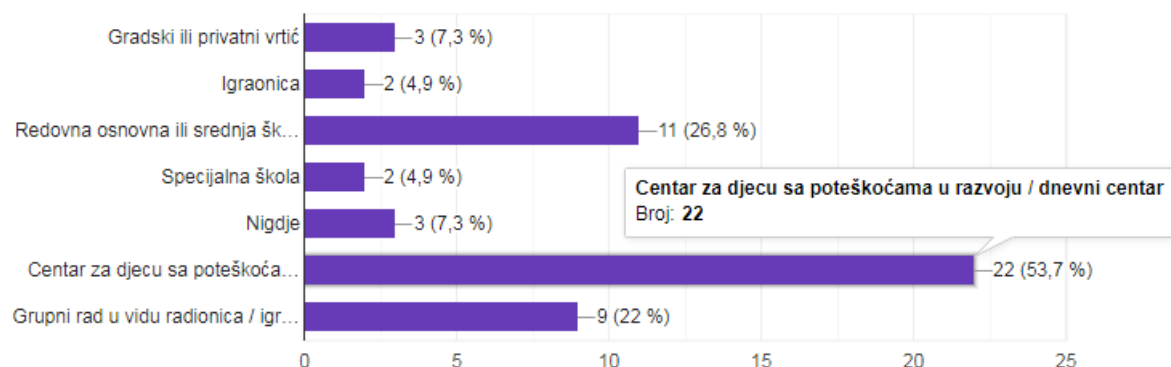
41 odgovor

9. Odgovori sa najviše procenta na pitanje” U koju vršnjačku grupu je uključeno dijete?” su odgovori za Centar za djecu sa poteškoćama u razvoju (53,7%), zatim redovna osnovna ili srednja škola (26,8%)“, nakon toga odgovori sa nešto manje procenata Gradski ili privatni vrtić(7,3%), igraonica(4,9%), specijalna škola (4,9%), nigdje (7,3%), grupni rad u vidu radionica (22%).

U koju vršnjačku grupu je uključeno dijete? Možete odabrati više odgovora.

41 odgovor

10. Na pitanje "Da li ste zadovoljni kvalitetom nastave sa djetetom u školi / vrtiću / igraonici / centru / udruženju ukoliko je dijete uključeno u grupu? zabilježeni su sljedeći odgovori 66,7%, 30,8% njih je djelomično zadovoljno, dok su ostali nezadovoljni.

Da li ste zadovoljni kvalitetom nastave sa djetetom u školi / vrtiću / igraonici / centru / udruženju ukoliko je dijete uključeno u grupu?

39 odgovora

Da li druga djeca (djeca tipičnog rasta i razvoja) prihvataju Vaše dijete?

41 odgovor

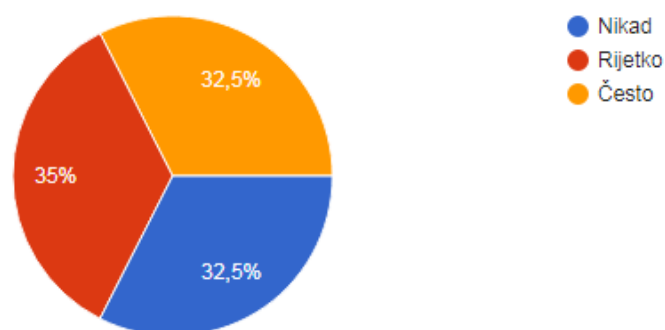

11. 75,6% izjavilo je da većina djece prihvata njihovo dijete, 9,8% je izjavilo da ih prihvataju samo djeca koja su sa djetetom u vršnjačkoj grupi, isti procenat ispitanika smatra da dijete prihvataju samo djeca sa poteškoćama u razvoju s kojima provodi vrijeme kroz grupne aktivnosti, dok ostali smatraju sa im dijete uopšte nije prihvaćeno.

12.

Da li Vaše dijete ima priliku da učestvuje u priredbama, sekcijama, predstavama pri vrtiću ili u školi ukoliko pohađa istu?

40 odgovora

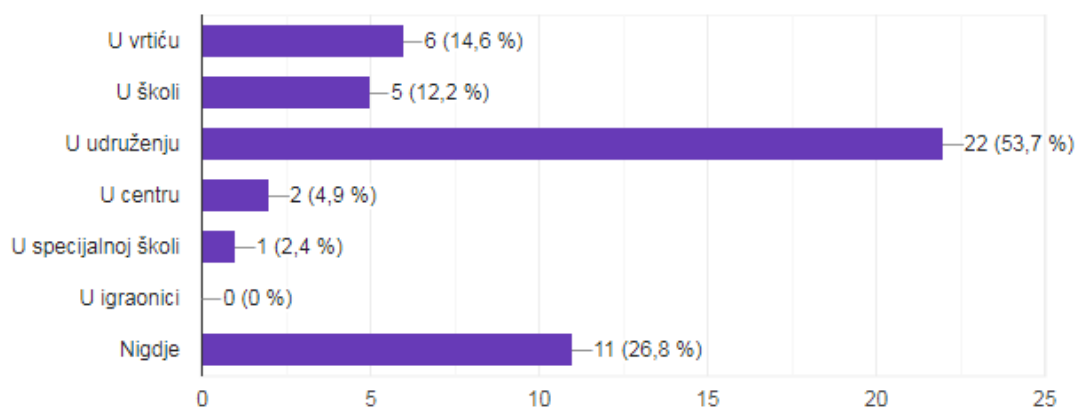

35% je izjavilo da njihova djeca rijetko imaju priliku učestvovati u priredbama, sekcijama, predstavama pri vrtiću ili školi, 32,5% njih je izjavilo da dijete nikada ne učestvuje u istim, dok je također 32,5% ispitanika izjavilo da dijete često učestvuje.

13.

Gdje je Vaše dijete učestvovalo na priredbi / predstavi i sl. (kao učesnik, ne posmatrač)? Moguće je odabrati više odgovora.

41 odgovor

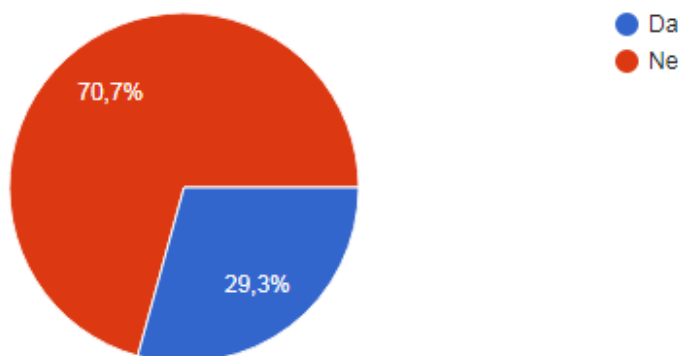

53,7% izjavilo je da su njihova djeca na priredbi/predstavi učestvovali u Udruženju, u vrtiću je učestvovalo 14,6% ispitanika, 12,2% učestvovalo je u školi, 26,8% ispitanika izjavilo je da dijete nije nigdje učestvovalo, do ostali procenti odlaze na učestvovanje u školi, Centru te specijalnoj školi.

14.

Da li Vam je teško pronaći odgovarajuće udžbenike, radne listove i slično za vježbanje sa djetetom kod kuće?

41 odgovor

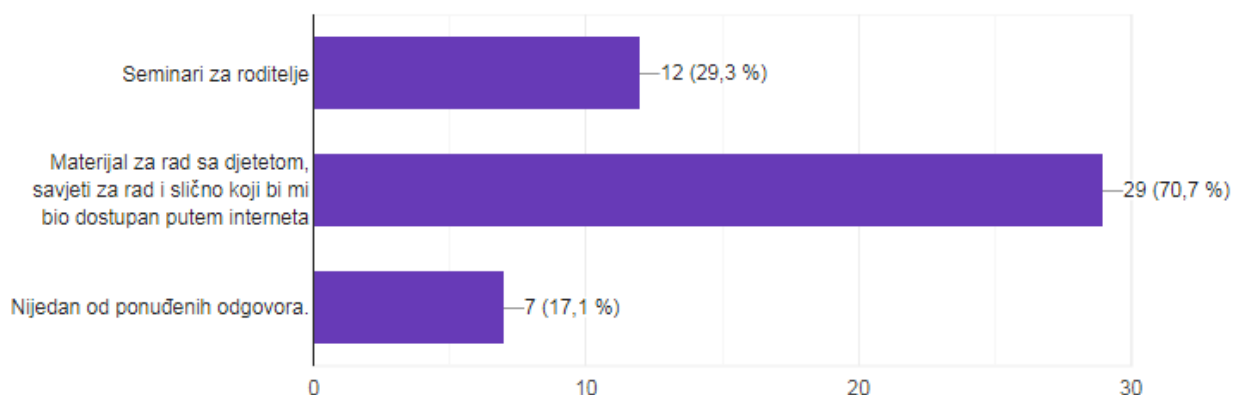

70,7% ispitanika smatra se da nije teško pronaći odgovarajuće udžbenike, radne listove i sl. za vježbanje sa djetetom kod kuće, dok 29,3% anketiranih misli suprotno.

15.

Šta bi vam pomoglo da unaprijedite svoje vještine za rad sa djetetom? Moguće je odabrati više odgovora.

41 odgovor

Ispitanici su u anketi imali priliku izjasniti se šta bi im najviše pomoglo da unaprijede svoje vještine za rad sa djetetom. Bilo je moguće odabrati više odgovora. 70,7% ispitanika odgovorilo je da bi to bio materijal za rad sa djetetom, savjeti za rad i slično koji bi im bio dostupan putem interneta, 29,3% izjavilo je da bi to bili seminari za roditelje, dok 17,1% ne smatra adekvatnim nijedan od ponuđenih odgovora.

16. Ispitanici su imali priliku odgovoriti u čemu njihovo dijete uživa. Najveći broj ispitanika izjavio je da je to druženje i igra sa drugom djecom, crtanje, odlazak u park, slušanje muzike i sl.

17. Roditelji su u anketi imali pitanje šta bi ih učinilo sretnijim kada je u pitanju odnos prema njihovom djetetom. Velika većina roditelja izjavila je da žele da njihova djeca budu prihvaćena u društvu, da imaju priliku više se družiti sa vršnjacima te da ih druga djeca više i bolje prihvataju.

18. Roditelji su putem ankete poslali i poruke javnosti, neke od njih su sljedeće:

- Djeca sa poteškoćama u razvoju su ista kao i sva druga djeca....djeci treba samo ljubav.
- Razvojem moderne tehnologije, društvenih mreža i neadekvatne komunikacije među ljudima svi su ljudi postali osobe sa posebnim potrebama jer nam je svima mozak negativno reprogramiran a da toga nismo ni svjesni. Poruka roditeljima: Davanje ekrana malom djetetu ravno je davanju kokaina. Ako se ne obrati pažnja na vrijeme posljedice mogu biti dugoročne i kobne.
- Da nikada ne izdvajaju djecu sa poteškoćama u razvoju jer nikad ne znaju da se to može i njima desiti.
- Molim svu javnost da prihvate djecu s poteškoćama svim srcem oni su puni ljubavi tako maleni i neiskvareni, da li u školi il' u vrtiću gledajte svu djecu

isto, uključite ih u sve aktivnosti jer oni ako imaju poteškoću ne znači da nisu borbeni da neće uspjeti....

- I moje dijete zaslužuje da bude dio našeg društva i da bude prihvaćeno.
- Hmm,, ja zaista imam želju da kažem, ako ljudi misle da su bolji i vrijedniji od naše djece sa poteškoćama grdno se varaju. Mnogo toga možemo naučiti od naše djece, u jedno sam sigurna, daleko su bolji od svih nas. Ono što me najviše nervira je to kad nas sažaljevaju. NE mi nismo nesretni, nismo jadni,, ja sam toliko sretna i ispunjena... Uvijek kažem našoj djeci se mogu samo diviti, jer su mnogo snažniji i uporniji od djece tipičnog rasta i razvoja,, sve što njima ide spontano naša djeca ITEKAKO moraju uložiti truda da to uspiju.
- Da i naša djeca iako su bolesna ne znači da im ne treba ljubav i pažnja i sve ko što treba i zdravoj djeci.
- Svako dijete zaslužuje sretno i bezbrižno djetinjstvo.
- Naša djeca su naše blago ,njihova sreća i osmijeh sve teškoće nuliraju zauvijek.

ZAKLJUČAK:

Na pitanje da li se osjećaju sretni zbog načina na koji je dijete prihvaćeno u društvu, većina roditelja je izjavila da se osjećaju sretni, s druge strane većina njih je izjavila da je njihovo dijete djelimično prihvaćeno. Iz tog možemo zaključiti da su se roditelji djelomično pomirili sa činjenicom da u našem društvu i dalje postoje predrasude prema osobama sa poteškoćama u razvoju.

Iz primjera u odgovorima na pitanje da navedu pozitivne primjere prihvatanja njihove djece, većina roditelja je navela primjere iz bliske okoline ili ustanova koje djeca pohađaju, kao npr škola ili ustanova za pružanje stručne podrške.

S druge strane, negativni primjeri većinom se odnose na pitanja i probleme koje je potrebno sistematski riješavati, kao npr nedostatak liftova u javnim ustanovama i nemogućnost upisa u redovne vrtiće. Pored toga potrebna je edukacija šire javnosti o načinu tretiranja i zbližavanja sa osobama sa poteškoćama u razvoju.

Iako je većina roditelja odgovorila da im je dijete uključeno u vršnjačku skupinu, nažalost to se uglavnom odnosi na ustanove specijalizirane na rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju. Samo 7,3% ispitanika izjavilo je da im je dijete uključeno u redovni vrtić dok isti taj procenat djece uopšte nije uključen u vršnjačku grupu.

Nažalost, samo 16,8% ispitanika imalo je priliku učestvovati u priredbama koje je organizovala škola ili vrtić. 26,8% njih nije nikada bilo uključeno u predstave ili priredbe, dok su ostali učestvovali jedno u priredbama ili predstavama koje su bile organizovane od ustanova specijaliziranih za rad sa djecom sa poteškoćama u razvoju.

Iako je većina roditelja izjavila da im nije problem doći do materijala potrebnog za rad sa djetetom kod kuće, velika većina njih je takođe izjavila da im je za bolji rad potreban materijal dostupan na internet te da su im koristili seminari za roditelje.

Naposlijetku, iz ankete možemo zaključiti da roditelji djece sa poteškoćama u razvoju se i dalje bore sa predrasudama i stigmom u društvu, da im je potrebno da njihova djeca budu bolje prihvaćena od strane uže i šire lokalne zajednice.